

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 30.5.2008
COM(2008) 331 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

**Zvejas iespējas 2009. gadam
Paziņojums par Eiropas Komisijas politiku**

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Zvejas iespējas 2009. gadam Paziņojums par Eiropas Komisijas politiku

SATURS

1.	Ievads	3
2.	Resursu stāvoklis.....	4
3.	2008. gadam noteiktie principi.....	5
4.	Saskaņā ar KZP noteiktās zvejas iespējas	6
4.1.	KPN noteikšana.....	6
4.2.	Zvejas piepūles noteikšana.....	6
5.	Rentabilitātes apdraudējumi	7
6.	Dalībvalstu pārvaldāmo jautājumu uzraudzība	7
7.	Pārvaldība, plānojot ilgtermiņā	7
8.	Darba metode, ja ilgtermiņa plāni vēl nav stājušies spēkā.....	8
9.	Nozvejas paziņošanas, datu un novērtējumu uzlabošana.....	9
10.	Izmetumu samazināšana.....	9
11.	Dziljūras zivju sugas	10
12.	Vidusjūra un Melnā jūra.....	10
13.	Baltijas jūra	11
14.	Tehniskie pasākumi.....	11
15.	Priekšlikumu īstenošanas grafiks	11
16.	Secinājumi.....	12
I PIELIKUMS		13
II PIELIKUMS		14

1. IEVADS

Katru gadu Eiropas Savienība lemj par zvejas iespējām, proti, nozvejas kvotām un pieļaujamo jūrā pavadāmo dienu skaitu, kas piemērojams Eiropas zvejniekiem un Eiropas ūdeņos. Šos lēmumus pieņem, pamatojoties uz Eiropas Komisijas priekšlikumu.

Komisijas priekšlikums jāizstrādā saskaņā ar vairākiem pamatprincipiem. Pirmkārt, atbilstīgi kopējās zivsaimniecības politikas (KZP)¹ galvenajiem mērķiem ikgadējās zvejas iespējas jānosaka tādā apjomā, kas nodrošina resursu ilgtspējīgu izmantošanu vides, ekonomiskā un sociālā nozīmē. Otrkārt, ņemot vērā vajadzību nodrošināt stabilu un paredzamu sistēmu no zvejniecībām atkarīgiem uzņēmumiem, jāpanāk, lai gada svārstības nepārsniegtu iepriekš noteiktus limitus. Treškārt, jāievēro starptautiskās saistības, tostarp saistības atjaunot krājumus tādos apjomos, līdz tiek sasniegta to maksimālā produktivitāte². Visbeidzot, saskaņā ar pieeju, par ko vienojās 2006. gada paziņojumā „Kā uzlabot konsultēšanos Kopienas zivsaimniecības pārvaldībā”, ieinteresētās personas jau sākuma posmā jāiesaista diskusijā par zvejas iespējām.

Atbilstīgi 2006. gadā ierosinātajai jaunajai darba metodei šajā paziņojumā izklāstīti Komisijas nodomi attiecībā uz tās priekšlikumu sagatavošanu par kopējo pieļaujamo nozveju (KPN) un zvejas piepūli 2009. gadam, lai izpildītu saistības izveidot ilgtspējīgas zvejniecības. 2009. gadā šo pasākumu veic, ņemot vērā steidzami risināmas problēmas, ar kurām saskaras KZP. Lai arī KZP īsteno jau vairākus gadus, resursu stāvoklis joprojām rada bažas. Vairākus krājumus izmanto, pārsniedzot apjomu, kas ļauj nodrošināt to ilgtspējību. Zvejas iespējas ir noteiktas tādā līmenī, kas ir pārāk augsts, lai saglabātu krājumu ilgtspējību. Zvejas piepūles pārvaldības sistēmas nav darbojušās, kā bija plānots. Nopietnas problēmas novērojamas zvejas iespēju noteikumu izpildē, un jārisina ar īstenošanu saistītie jautājumi. Jāveic arī tehnisko pasākumu uzlabojumi.

Izklāstot savu viedokli par zvejas iespējām 2009. gadam, Komisija ierosinās veikt pasākumus, lai risinātu minētās problēmas. Tas ietver KPN un kvotu gada korekcijām piemērojamo ierobežojumu pārskatīšanu. Arī tehnisko pasākumu uzlabojumus iekļaus atsevišķā priekšlikumā. Komisija 2008. gadā sāks arī darbu pie vairāk reģionālas pieejas zivsaimniecības pārvaldībā. Lielāku uzmanību pievērsīs tam, kā, apvienojot dažādus KZP elementus, iespējams stiprināt zivsaimniecības ilgtspējību katram reģionam vispiemērotākajā veidā. Citas politikas jomas pakāpeniski aizvien vairāk saistīs ar zivju krājumu ilgtspējīgu izmantošanu ilgtermiņā.

Komisija ir apņēmusies uzklaut ieinteresēto personu viedokļus par šajā paziņojumā izklāstīto politikas paziņojumu un aicināt dalībvalstis un nozari apspriesties par to, kā

¹ 2. pants Padomes 2002. gada 20. decembra Regulā (EK) Nr. 2371/2002 par zivsaimniecības resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu saskaņā ar kopējo zivsaimniecības politiku. OV L 358, 31.12.2002., 59. lpp.

² Par ilgtspējības īstenošanu ES zivsaimniecības nozarē, izmantojot maksimāli iespējamo ilgtspējīgo daudzumu. Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam. COM (2006) 360, galīgā redakcija.

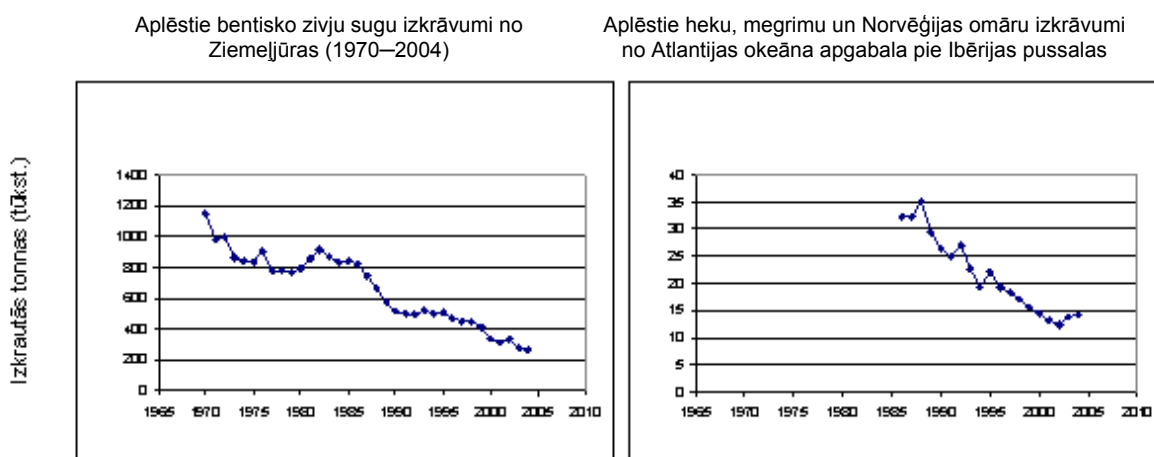
var uzlabot Komisijas darba metodes ikgadējo zvejas iespēju noteikšanai. 2008. gadā rīkos turpmākas apspriedes par citu zivsaimniecības pārvaldības aspektu uzlabošanu.

2. RESURSU STĀVOKLIS

Daudzās jomās krājumu saglabāšanas politika nenodrošina ilgtspējību. Vairums bentisko krājumu ir samazinājušies un nav ilgtspējīgi, un tos izmanto, pārsniedzot drošas bioloģiskās robežas. Krājumi izsīkst tādām sugām kā moiva un tūbīte, kuras izmanto zivju miltu ražošanai. Zilās tunzivs resursi tiek pārmērīgi izmantoti, radot nopietnu kontroles problēmu. Savukārt zobenzivs krājumi ir apjomīgāki. Daudzu citu pelaģisko sugu krājumi tiek zvejoti ilgtspējīgi. Vidusjūrā tiek uzraudzītas tikai divas bentiskās zivju sugas un divas mazās pelaģiskās zivju sugas. Bentiskie krājumi neiekļaujas drošās bioloģiskās robežās, bet abus minētos pelaģisko sugu krājumus neizmanto pilnībā.

Katru gadu zinātniskās aģentūras novērtē, vai attiecībā uz krājumiem pastāv risks, ka to turpmākā vairošanās ir apdraudēta, t.i., vai tie ir „ārpus drošām bioloģiskām robežām”. Lielākoties neprecīzu nozvejas ziņojumu dēļ nav zināms aptuveni 57 % krājumu stāvoklis. Attiecībā uz krājumiem, kuru stāvoklis ir zināms, 68 % lielā mērā pastāv izsīkšanas risks, un tikai aptuveni no 32 % krājumu tiek zvejots ilgtspējīgi. 88 % krājumu pārmērīga nozvejas problēma ir tik nopietna, ka varētu nozvejot vairāk zivju, ja zvejotu mazāk. Šis skaitlis ievērojami pārsniedz rādītājus par situāciju ārpus ES, proti, pasaulē vidēji tiek pārzvejoti 25 % krājumu³. Aptuveni 19 % krājumu ir tik sliktā stāvoklī, ka zinātnieki iesaka no tiem nezvejot vispār (sk. I pielikuma tabulas).

Vērtējot ilgtermiņa perspektīvā, pārmērīga nozveja ir radījusi situāciju, kurā ieguldījums Eiropas ekonomikā un pārtikas piegādē no zivju krājumiem ES ūdeņos ir daudz mazāks nekā iepriekš. No bentiskajiem krājumiem Ziemeļjūrā pašlaik iegūst tikai vienu piektdaļu no tā nozvejas apjoma, ko no tiem ieguva pirms 25 gadiem. Līdzīgas tendences novērojamas vairumā apgabalu, par kuriem ir pieejama informācija (sk. 1. attēlu).

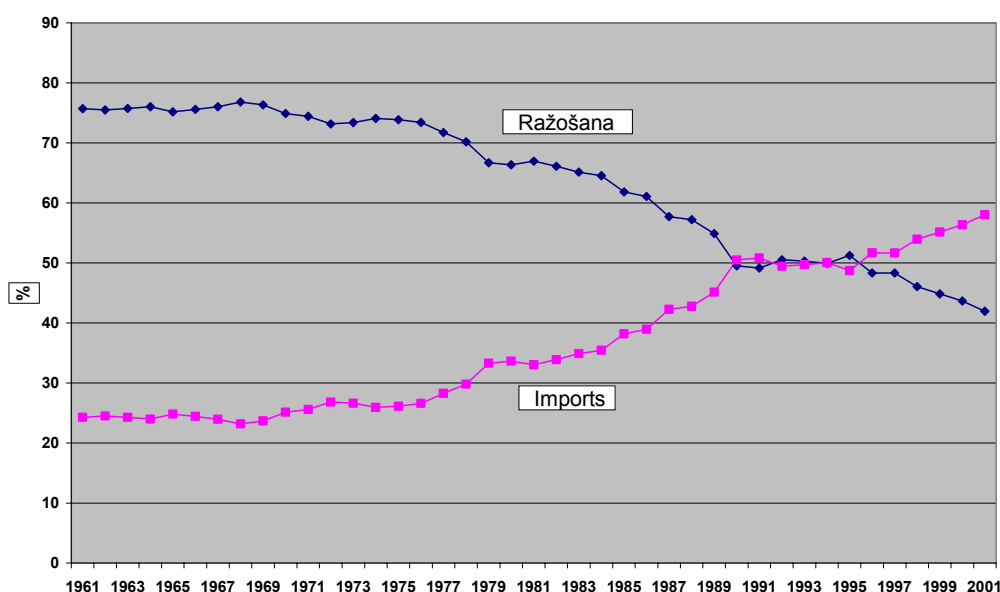
³ Pasaules zvejniecības un akvakultūras stāvoklis 2006. gadā. ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācija, Roma, 2007. gads.

1. attēls. Pa kreisi — aplēstie izkrāvumi no Ziemeļjūras no 1970. līdz 2004. gadam. Pa labi — aplēstie galveno bentisko sugu (heku, megrimu, jūrasvelnu un Norvēģijas omāru) izkrāvumi no Atlantijas okeāna apgabala pie Ibērijas pussalas. Abos gadījumos izmantoti ICES dati (2005. gads).

Šis produktivitātes samazinājums ir radījis palielinātu Eiropas pārtikas nozares un Eiropas tirgus atkarību no ievestām izejvielām. Ja septiņdesmito gadu sākumā Eiropas tirgū 75 % zivju produktu izcelsme bija iekšējie resursi, tad pašlaik šis rādītājs ir tikai aptuveni 40 % (sk. 2. attēlu).

Attiecība starp 15 valstu ES zivju produktu ražošanu un importu no 1961. līdz 2001. gadam

(%) (Avots: Eurostat)

2. attēls. Līdzsvars starp zivju produktu ražošanu un importu (pārtikas un nepārtikas produkti) ES.

Neraugoties uz ievērojamām pūlēm, kopš 2003. gada nav vērojamas būtiskas pazīmes, kas liecinātu par krājumu atjaunošanos un pārmērīgas nozvejas samazināšanos. Zivsaimniecības pārvaldība Eiropas Savienībā nedarbojas, kā paredzēts, un netiek sasniegts mērķis par ilgtermiņa ilgtspējību.

3. 2008. GADAM NOTEIKTIE PRINCIPI

Ņemot vērā krājumu izsīkšanu un pārmērīgi augstās zvejas iespējas salīdzinājumā ar zinātniskajiem ieteikumiem, Komisija turpinās noteikt zvejas iespējas, kuras ir ilgtspējīgas saskaņā ar zinātniskajiem ieteikumiem, un nodrošinās lielākas krājumu atjaunošanās iespējas noplicinātajiem krājumiem.

Zvejas iespējas jānosaka:

- saskaņā ar ilgtermiņa plāniem;
- ievērojot attiecīgos starptautiskos nolīgumus;

- ievērojot kopējās zivsaimniecības politikas mērķus, jo īpaši ņemot vērā vajadzību samazināt zveju no pārmērīgi izmantotiem krājumiem un atjaunot noplicinātos krājumus.
- Komisija piešķir būtisku nozīmi minēto principu ievērošanai. Tālāk tekstā sniegts plašāks pārskats par visiem šiem principiem.

4. SASKAŅĀ AR KZP NOTEIKTĀS ZVEJAS IESPĒJAS

4.1. KPN noteikšana

Pārmērīga nozveja un krājumu izsīkšana ir daļēji saistīta ar pārāk augsta KPN apjoma un zvejas piepūles noteikšanu. KPN, ko noteikusi Padome, vidēji ir apmēram par 48 % augstāka nekā nozveja, kas saskaņā ar zinātnisko aģentūru viedokli būtu ilgtspējīga, ievērojot piesardzības pieeju⁴. Papildus zināmajām noteikumu izpildes problēmām, pārāk augstu kvotu noteikšana ir veicinājusi to, ka jūras resursu stāvoklis neuzlabojas. Šajā paziņojumā apskatītas jaunas KPN noteikšanas metodes, lai novērstu minētās problēmas.

4.2. Zvejas piepūles noteikšana

Zvejas piepūli pārvaldīja paralēli KPN, lai samazinātu izmetumus un novērstu iespēju veikt nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju (NNN). Piepūles pārvaldība ir arī resursu saglabāšanas pasākums, ja nav pieejamas prognozes, kuras izmanto, lai ierosinātu KPN. Tā ir bijusi daļa no ilgtermiņa plāniem, kuri attiecas uz mencas, Ziemeļjūras jūras zeltplekstes un jūras mēles, Lamanša austrumdaļas jūras mēles un Jaunzēlandes heka krājumiem.

Attiecībā uz mencu krājumiem zvejas piepūle un zvejas izraisītā mirstība aizvien ir pārāk augsta. No 2004. līdz 2006. gadam zvejas piepūle samazinājās tikai par 12 % Kategatā, par 9 % Skagerakā, Ziemeļjūrā un Lamanša austrumdaļā, par 24 % apgabalā uz rietumiem no Skotijas un par 17 % Īrijas jūrā.

Līdzīga situācija novērojama saistībā ar pārējiem krājumiem, uz kuriem attiecas jūrā pavadīto dienu skaita sistēma.

Pašreizējā sistēma nevar nodrošināt vajadzīgos turpmākos samazinājumus, jo tā ļauj kompensēt jūrā pavadīto dienu skaita samazinājumu, izmantojot sarežģītas atkāpes. Minētā sistēma pat piešķir zvejas tiesības neaktīviem kuģiem (ar kuriem neveic zvejas darbības), kuras var nodot aktīviem kuģiem. Jūrā pavadīto dienu skaita samazināšana nav bijusi efektīva, lai samazinātu faktiski izmantoto zvejas piepūli. Tādēļ mērķi — samazināt faktisko piepūli — nevar izpildīt, tikai samazinot jūrā pavadīto dienu skaitu.

Ir apsvērta iespēja ieviest tādu piepūles pārvaldības sistēmu, kuras pamatā ir kilovatdienu ierobežojumi. Minētā metode ļautu dalībvalstīm pieņemt lēmumu par līdzsvaru starp flotes zvejas jaudu un zvejas iespējām. Tā arī ļautu dalībvalstīm

⁴

Ja KPN ir noteikta, neraugoties uz to, ka zinātniskajā ieteikumā norādītais nozvejas apjoms ir nulle, šajā aprēķinā nozveja ir uzskatīta par pārsniegumu 100 % apmērā.

precizēt kilovatdienu piešķirumus, lai rosinātu zveju ar mazu izmetumu apjomu un vairītos no mencu zvejas. Padome un Komisija panāca vienošanos par paziņojumu šajā jomā Padomes 2007. gada decembra sanāksmē:

„Padome un Komisija vienojas, ka uz kilovatdienām balstīta pieeja būtu piemērotāka zvejas piepūles pārvaldībai apgabalos, kuros piemēro daudzgadu shēmas mencai, plekstveidīgajām zivīm un Jaunzēlandes hekam. Tās centīsies 2008. gadā apspriest šādu pieeju, pamatojoties uz Komisijas izteiktajām idejām saistībā ar 2008. gada KPN un kvotu regulējuma sagatavošanu. To mērķis ir šādas pieejas īstenošana 2009. gadā.”

Padome arī apstiprināja uz kilovatdienām balstītas sistēmas drīzu un brīvprātīgu izmantošanu, lai atvieglotu pāreju uz pilntiesīgu „kilovatdienu sistēmu” saskaņā ar pārskatīto mencu atjaunošanas plānu 2009. gadā.

Jaunās sistēmas īstenošanu nākamajos gados ierosinās, pārskatot mencas atjaunošanas plānu, savukārt tās tūlītēju īstenošanu 2009. gadā paredzēs KPN priekšlikumā 2009. gadam.

5. RENTABILITĀTES APDRAUDĒJUMI

Degvielas cenas krasi paaugstinājās 2007. gada beigās un, iespējams, nemainīsies vai paaugstināsies arī turpmāk. Tas rada lielus apdraudējumus kuģu darbībai, kuri izmanto intensīva degvielas patēriņa zvejas metodes, piemēram, zvejo ar traļiem, jo īpaši rāmja traļiem. Augstās degvielas cenas palielinās vajadzību samazināt zveju līdz tādām apjomam, kas vajadzīgs, lai iegūtu vislielākās nozvejas. Nereāli augstu zvejas iespēju noteikšana īstermiņā būs neproduktīva.

6. DALĪBVALSTU PĀRVALDĀMO JAUTĀJUMU UZRAUDZĪBA

Zvejas iespēju regulā dalībvalstīm 2008. gadā paredzētas lielākas iespējas uzņemties iniciatīvu, lai samazinātu merlangu un mencu izmetumus, lai paredzētu noteikumu izpildes metodes attiecībā uz „Natura 2000” aizsargājamajām teritorijām un iedalītu zvejas dienas starp atsevišķām zvejas rīku grupām, lai samazinātu mencu zvejas izraisīto mirstību. Komisija pieprasa dalībvalstīm ziņot par minēto iniciatīvu rezultātu, un tā pārskatīs iesniegtos rezultātus, pirms izteikt priekšlikumu par to turpināšanu.

7. PĀRVALDĪBA, PLĀNOJOT ILGTERMIŅĀ

Zivsaimniecības pārvaldība darbojas nevainojami, ja to pareizi saplāno. Zivju krājumu ieguves potenciāls ir jāizprot, un to izmantošana jāplāno ilgtermiņā. Ir vajadzīgi labi bioloģiskie dati un zinātniskie novērtējumi. Jārod veidi, kā palielināt zivju produkciju, uzlabot efektivitāti, samazināt izmetumus un nevajadzīgo ietekmi uz jūras vidi. Šīm metodēm jābūt praktiskām, un ar tām jānodrošina pēc iespējas lielāka ienākumu un nodarbinātības stabilitāte.

Par prioritāti jāuzskata pareizas krājumu pārvaldības ieviešana ilgtermiņā un, ja krājumi ir noplicināti, jāizstrādā atjaunošanas plāni. Kopš 2002. gada reformas ir

vērojams liels progress, plāni ir izstrādāti daudziem krājumiem (saskaņā ar ilgtermiņa plāniem tiek pārvaldīti 33 % pelaģisko zivju nozveju un 28 % to krājumu, 45 % bentisko zivju nozveju un 32 % to krājumu), bet vēl ir jāstrādā, lai izveidotu ilgtermiņa plānus.

Ilgtermiņa plāni ir Komisijas 2008. gada politikas pamatā. Ir jāīsteno pašreiz spēkā esošie plāni. 2008. gadā iesniegs vairākus plānus, kuri attiecas uz Baltijas jūras lasi, siļķi apgabalā uz rietumiem no Skotijas un Ziemeļu heku. Pārskatīs mencu atjaunošanas plānu. Ņems vērā rezultātus no ieinteresēto personu apspriedēm, kuras organizēja 2007. gadā, kā arī jaunus zinātniskos ieteikumus. Turpinās darbu, lai vairāk krājumu pārvaldītu ilgtermiņā (tostarp Baltijas brētliņu un siļķu krājumus), kam būtu jāļauj sasniegt maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu, izmetumu samazinājumu un mazāku ietekmi uz jūras vidi. Ilgtermiņa pārvaldības plānus izmantos arī tam, lai izstrādātu ekosistēmas pieeju zvejniecībām.

8. DARBA METODE, JA ILGTERMIŅA PLĀNI VĒL NAV STĀJUŠIES SPĒKĀ

Ja ilgtermiņa plāni vēl nav stājušies spēkā, lēmumus par KPN pieņem, pamatojoties uz ikgadējiem Starptautiskās Jūras pētniecības padomes (ICES) un Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komisijas (ZZTEK) sniegtajiem zinātniskajiem ieteikumiem. KPN noteikšanai ir izstrādāti noteikumi^{5, 6} lai nodrošinātu taisnīgu attieksmi un pēc iespējas lielāku stabilitāti nozarei. Turpinās ievērot minētos noteikumus, tajos ieviešot dažas izmaiņas, kas pieprasīta jaunākajos zinātniskajos ieteikumos.

2007. gadā ZZTEK ziņoja par iespējamo rezultātu, ko iegūs, piemērojot noteikumus, kuri minēti Komisijas politikas paziņojumos⁷. Ieteikumā pauda plašu atbalstu, bet norādīja uz diviem nopietniem trūkumiem.

Pirmais — noteikumi bieži vien kavēja noplicināto krājumu atjaunošanos. Lai arī noteikumos nozveja no krājuma ir paredzēta piesardzīgā apjomā, ja krājuma līmenis ir normāls, tajos nav paredzēts samazināt nozveju no krājumiem, kuri jau ir noplicināti. Šādās situācijās krājumi kļūst mazāk izturīgi pret zvejošanu, un nozvejas apjoms jāsamazina, ja attiecīgais krājums jāatjauno. Piemēram, mencu krājumi apgabalā uz rietumiem no Skotijas samazinājās straujāk nekā par 15 % gadā. Ar KPN samazinājumiem, kas bija mazāki par 15 % gadā, neizdevās aizsargāt minēto krājumu.

Otrs trūkums ir tāds, ka noteikumi varētu kavēt nozarei izmantot pieejamo nozveju palielinājumus no krājumiem, kuri ir atjaunojušies. Krājumi var atjaunoties ātrāk nekā par 15 % gadā, bet saskaņā ar noteikumiem lielāks KPN palielinājums nav pieļaujams. Piemēram, siļķes krājumi no zema apjoma ir atjaunojušies daudz ātrāk nekā par 15 % gadā.

⁵ Komisijas paziņojums Padomei. Zvejas iespējas 2007. gadam. Paziņojums par Eiropas Komisijas politiku COM (2006) 499, galīgā redakcija.

⁶ Komisijas paziņojums Padomei. Zvejas iespējas 2008. gadam. Paziņojums par Eiropas Komisijas politiku COM (2007) 295, galīgā redakcija.

⁷ Atsauce uz ZZTEK ziņojumu par nozvejas kontroles noteikumiem (*Harvest control rule*), 2007. gads.

Noteikumos jāveic izmaiņas, un II pielikumā ir iekļauti jauni noteikumi. Krājumiem, kuriem ir zems biomasas līmenis, pašreiz ierosina samazināt zvejas izraisīto mirstību pat par 30 % gadā, bet nemainot KPN par vairāk nekā 20 %. Samazinājumi jāveic tik ilgi, kamēr zvejas izraisītā mirstība ir sekmīgi samazināta līdz līmenim, par ko ZZTEK norāda, ka ilgtermiņā varēs panākt augstāku ieguves apjomu. Krājumiem, kas ir atjaunojušies virs līmeņa, kas ļautu nodrošināt vislielāko ieguves apjomu, KPN palielinājuma 15 % limitu paaugstinās līdz 25 %. Turklāt, ja ZZTEK iesaka nulles nozveju, KPN jāsamazina vismaz par 25 %. Paplašināt intervālu, kādā var mainīt KPN, nozīmē to, ka vajadzības gadījumā var noteikt lielāku samazinājumu, kā arī to, ka var paredzēt lielāku paaugstinājumu, ja krājumi attiecīgi palielinās.

ZZTEK tiks lūgta novērtēt šādu pārmaiņu sekas. Vajadzības gadījumā var veikt vēl citus pielāgojumus.

9. NOZVEJAS PAZIŅOŠANAS, DATU UN NOVĒRTĒJUMU UZLABOŠANA

KZP kontroles sistēmā⁸ konstatēti tik būtiski trūkumi, ka nesenās pūles panākt krājumu ilgtspējīgu izmantošanu, nevar sniegt rezultātus. Ja nav efektīvas kontroles sistēmas, turpinās pārmērīga nozveja, un krājumi aizvien samazinās; tālab tiek noteikta mazāka KPN, kas, savukārt, netiek ievērota.

Labai kvotu pārvaldībai ir vajadzīga efektīva izkrāvumu ziņojumu sistēma, un tajā jāietver automātiska kontrolpārbaude, lai varētu novērst kvotu pārsniegšanu un konstatētu neatbilstības. Pašreiz tā nenotiek. Zinātniskās aģentūras varēja prognozēt zivju krājumu apjomu, zvejas izraisītās mirstības rādītājus un nozvejas apjomus tikai aptuveni 27 % krājumu (I pielikums), jo no zvejniecības nozares iegūtie dati par izkrāvumiem bija neprecīzi un bija problēmas iegūt datus par izmetumiem un zvejas piepūli. Šķiet, ka šī problēma kļūst aizvien nopietnāka: nepietiekami dati liek pieņemt nepareizus lēmumus, kas, savukārt, nozīmē vāju resursu saglabāšanas stāvokli un noplicinātus krājumus. Dalībvalstīm tiek atgādināts īstenot datu kontrolpārbaudi un uzlabot datu iesniegšanu.

Lai risinātu šos trūkumus, steidzami jāveic KZP kontroles sistēmas reforma. Komisija 2008. gada oktobrī ierosinās pārskatīt kontroles regulu, ar ko arī nodrošinās kuģu satelītu uzraudzības sistēmas (VMS) uzlabošanu un elektroniskā zvejas žurnāla ātrāku ieviešanu.

10. IZMETUMU SAMAZINĀŠANA

Dalībvalstis 2008. gadā izpētīs veidus, kā samazināt merlangu un mencu izmetumus. Komisija pēc ZZTEK ieteikumu un dalībvalstu pieredzes izvērtēšanas ierosinās papildu pasākumus, lai īstenotu tos pasākumus, kuri izrādījušies lietderīgi.

Tomēr vislabākais veids, kā samazināt izmetumus, ir zvejot krājumus, nodrošinot zemu zvejas izraisītās mirstības rādītājus, lai varētu izmantot lielāku zivju krājumus un nevajadzētu izmest mazas zivis.

⁸ Eiropas Revīzijas palāta, Īpašais ziņojums Nr. 7/2007 par Kopienas zivju resursu saglabāšanas noteikumu kontroles, pārbaudi un sodu sistēmu (OV C 317, 28.12.2007., 1. lpp.).

Komisija arī pārskatīs stimulus, kas mudina ieviest zvejas praksi ar zemu izmetumu apjomu. Dalībvalstīm būs arī iespēja izmantot jauno uz kilovatdienām balstīto sistēmu, lai veicinātu šādu praksi.

Iesniegs priekšlikumus par izmetumu un nevēlamu piezveju samazināšanu atsevišķās zvejniecībās, kā paredzēts 2007. gada paziņojumā par politiku samazināt nevēlamas piezvejas un novērst izmetumus Eiropas ūdeņos⁹.

Papildus minētajām iniciatīvām Eiropas Zivsaimniecības fonds nodrošina dalībvalstīm iespējas atbalstīt izmetumu samazinājumu, izmantojot to darbības programmas. Datu vākšanas regulā paredzēts noteikt izmetumus, izmantojot no Kopienas budžeta līdzfinansētās novērotāju programmas uz kuģa.

Dalībvalstīm stingri iesaka izstrādāt un īstenot minētās iniciatīvas.

11. DZIJŪRAS ZIVJU SUGAS

Komisija 2008. gada septembrī iesniegs savu priekšlikumu attiecībā uz 2009. un 2010. gada KPN, ko piemēro dzijūras zivju sugām. Ieinteresētās personas aicinās 2008. gada jūnijā sazināties ar zinātniskajām iestādēm (jo īpaši ICES) attiecībā uz ieteiktajām zvejas iespējām. ZZTEK ieteikumus publicēs 4. jūlijā. Reģionālo konsultatīvo padomju (RKP) ieteikumi jāiesniedz Komisijai līdz 8. jūlijam, lai ņemtu vērā ieinteresēto personu viedokļus. Padomi aicinās pieņemt priekšlikumu tās novembra sanāksmē.

II pielikumā minētais noteikums attiecas arī uz dzijūras zivju sugām. Tā kā priekšlikums attiecas uz KPN diviem gadiem, noteikumus piemēros divus gadus pēc kārtas.

Komisijas apsvērumu pamatā būs Ziemeļaustrumu Atlantijas Zvejniecības komisijas rudens sanāksmes rezultāti par FAO starptautiskajām vadlīnijām dzijūras zvejai tālējūrā. Lēmumus par zvejai slēgtajiem apgabaliem vai zvejas piepūli īsteno galvenajā ikgadējā zvejas iespēju regulā 2009. gadam.

12. VIDUSJŪRA UN MELNĀ JŪRA

Pirmo reizi KPN un kvotas Melnajai jūrai noteica 2008. gadam. Nosakot KPN 2009. gadam, tiks ievēroti I pielikumā izklāstītie noteikumi, un regulā var tikt ietvertas papildu sugas. Zinātniskās sagatavošanas sanāksmes notiks 2008. gada aprīlī un jūnijā, to rezultātus jūlijā izvērtēs ZZTEK. Vidusjūrā pašreiz KPN ir noteikta vienīgi zilajai tunzivij. 2008. gadā galveno uzmanību pievērsīs „Vidusjūras regulas” (Regula (EK) Nr. 1967/2006) īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz ilgtermiņa pārvaldības plānu izveidošanu un aizsargājamo apgabalu noteikšanu. Rada bažas tas, ka dalībvalstīs, īstenojot šo regulu, ir radusies ievērojama aizkavēšanās. Steidzami jānovērš nopietni atbilstības trūkumi. Komisija šiem jautājumiem 2008. gadā veltīs īpašu uzmanību.

⁹ Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam — Politika nevēlamu piezveju samazināšanai un izmetumu novēršanai Eiropas zvejniecībā (COM(2007) 136).

ZZTEK tiks lūgta sniegt zinātniskos ieteikumus par krājumiem un zvejniecību novērtējumus. Tas palīdzēs uzlabot zinātnisko potenciālu, piemēram, VVZP (Vidusjūras Vispārējā zivsaimniecības komisija) kontekstā. Gan Melnās jūras, gan Vidusjūras zvejniecību novērtēšanai uzaicinās zinātniekus no trešām valstīm.

13. BALTIJAS JŪRA

Ir būtiski, lai tiktu ievērota 2008. gadam noteiktā Baltijas jūras mencas KPN. Komisija veltīs īpašu uzmanību šim jautājumam.

Komisija iesniegs priekšlikumu attiecībā uz 2009. gada KPN Baltijas jūras krājumiem 2008. gada septembrī. Padomi aicinās pieņemt priekšlikumu oktobrī. Ņemot vērā ICES 23. maija ieteikumus, ar dalībvalstīm apspriedīsies par būtiskiem zinātniskajiem jautājumiem, kuri būs jāiekļauj ZZTEK darba kārtībā. RKP jāsāniedz Komisijai ieteikumi līdz jūnija beigām.

14. TEHNISKIE PASĀKUMI

Komisija 2008. gadā ierosinās jaunu regulu par tehniskajiem pasākumiem Atlantijas okeāna reģionos, kurā jāiekļauj daudzi noteikumi, kas pašlaik izklāstīti zvejas iespēju regulas III pielikumā.

15. PRIEKŠLIKUMU ĪSTENOŠANAS GRAFIKS

ZZTEK jūlija sākumā sniegs zinātniskos ieteikumus par vairumu bentisko krājumu, tādēļ apspriedes par zvejas iespējām varēs sākt agrāk. Nav iespējams paātrināt lēmumu pieņemšanas rudens kārtu par vairāk nekā pāris nedēļām, jo ieteikumi par lieliem pelagisko sugu kopīgiem krājumiem būs pieejami tikai oktobrī. Tie būs vajadzīgi, pirms var vienoties par zvejas iespēju pilnu kopumu.

Plānotais grafiks ir šāds.

Zvejas iespēju regula	Komisijas priekšlikums	Iespējamā priekšlikuma pieņemšana
Melnā jūra	septembris	Padomes oktobra sanāksme
Baltijas jūra	septembris	Padomes oktobra sanāksme
Dzīļjūras zivju sugas	septembris	Padomes novembra sanāksme
Visas pārējās jomas	oktobris/novembris	Padomes decembra sanāksme

Tā kā zinātniskos ieteikumus iesniegs agrāk nekā iepriekšējos gados, Komisija galveno priekšlikumu var publicēt oktobrī. Tomēr tajā laikposmā vēl nebūs nolemts par daudziem elementiem, par ko vienojas divpusējās apspriedēs ar Norvēģiju un citās starptautiskās apspriedēs. Tādēļ priekšlikumā būs ietverti daudzi aspekti, par kuriem vēl nav pieņemti lēmumi un par kuriem nevar iekļaut precīzus rādītājus.

Zinātniskie ieteikumi par visiem krājumiem jāiesniedz 2009. gada vidū. Tas dos vairāk laika papildu apsvērumiem un apspriedēm. Tiek aicināts paust viedokli par vēlamajām izmaiņām priekšlikumu grafikā un lēmumos 2009. gadā.

16. SECINĀJUMI

Komisija aicina dalībvalstis un ieinteresētās personas izteikt viedokli par iepriekš izklāstīto pieeju.

Tā augsti novērtēs Reģionālo konsultatīvo padomju un Zvejniecības un akvakultūras padomdevējas komitejas ieteikumus. Šie ieteikumi palīdzēs Komisijai izpildīt tās pienākumu īstenot ilgtspējīgu pārvaldību saskaņā ar kopējās zivsaimniecības politikas mērķiem.

Komisija īsteno atbildīgu pieeju ilgtspējības pārvaldībā: pierādījumu trūkums nav ilgtspējības pierādījums.

Komisija var izmantot ieinteresēto personu ieteikumus tikai tad, ja tie ir izstrādāti, ņemot vērā uz pierādījumiem balstītu ilgtspējīgas zvejniecības pieeju, t.i., ieinteresēto personu ieteikumi jāpamato ar datiem.

Vajadzīga izsmeļoša informācija par zvejniecību un krājumiem, lai nodrošinātu ticamus ieteikumus. Ieinteresētās personas tiek aicinātas nodrošināt spēkā esošo nozvejas paziņošanas un datu vākšanas sistēmu pilnīgu un efektīvu īstenošanu. Tās ir būtiskas zivsaimniecības pārvaldības darbībai. Pamatojoties uz precīzu informāciju, ieinteresētās personas varēs sniegt labākus ieteikumus Komisijai par ilgtspējīgas zvejas praksi.

Komisija turpinās veikt īpašus tehniskus pasākumus (jo īpaši attiecībā uz zvejas piepūles pārvaldības sistēmām) kopā ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, sākot no 2008. gada otrā ceturkšņa.

Lai apspriežu rezultātus varētu izmantot laikus, Komisija pieprasa ar šo paziņojumu saistītos ieguldījumus apkopot līdz 2008. gada 30. jūnijam.

Komisija 2008. gadā izstrādās turpmākas apspriežu procedūras, lai uzlabotu saglabāšanas politiku, jo īpaši attiecībā uz uzlabotu atbilstību.

I PIELIKUMS

1. tabula. Zinātniskie ieteikumi par krājumu stāvokli	Krājumu skaits					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ārpus drošām bioloģiskām robežām	30	29	26	26	26	28
Drošās bioloģiskās robežās	12	10	14	11	12	13
Krājumu stāvoklis nav zināms nepietiekamu datu dēļ	48	53	53	57	58	55

2. tabula. Zinātniskie ieteikumi par pārmērīgu nozveju	Krājumu skaits					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Attiecīgā krājuma nozvejas apjoms ir zināms salīdzinājumā ar maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu			34	23	32	33
Krājums ir pārzvejots ¹⁰			32	21	30	29
No krājuma zvejo, ievērojot maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu			2	2	2	4

3. tabula. „Ārkārtas” zinātniskie ieteikumi	Krājumu skaits					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Zinātniskie ieteikumi apturēt zvejas darbības	24	13	12	14	20	18

4. tabula. Atšķirība starp KPN un ilgtspējīgu nozveju						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
KPN pārsniegums attiecībā uz ilgtspējīgas nozvejas apjomu (%)	43%	48%	57%	47%	44%	49%

5. tabula. Zinātnisko ieteikumu kopsavilkums par zvejas iespējām	Zivju krājumu skaits					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Krājumi, par kuriem var prognozēt krājuma apjomu un zvejas izraisīto mirstību	40	34	40	31	29	30
Krājumi, par kuriem ir pieejams zinātniskais ieteikums attiecībā uz zvejas iespējām	59	52	54	65	61	59
Krājumi, par kuriem zinātniskie ieteikumi nav pieejami	31	40	39	29	35	37

¹⁰ Definēts arī kā „pārmērīgi izmantots”.

II PIELIKUMS

KPN noteikumi

Lēmumi par KPN jāpieņem, ņemot vērā ZZTEK sniegtos zinātniskos ieteikumus.

Jāpiemēro dažādi noteikumi saskaņā ar riska pakāpi, kam pakļauts katrs krājums. Krājumi ir pakļauti lielam riskam, ja tie ir zemāki par „piesardzības līmeni (B_{pa})” — līmeni, kurā pastāv risks, ka krājuma produktivitāte nākotnē samazināsies. Vēl viena riska pazīme novērojama, ja zvejas izraisītā mirstība ir augstāka par „piesardzības rādītāju” (F_{pa}). Zvejas izraisītās mirstības rādītājs ir gada nozveja, kas dalīta ar vidējo krājuma apjomu gadā.

Ja krājums ir mazāks nekā B_{pa} vai ir zvejots lielākā apjomā nekā F_{pa} , tas ir „ārpus drošām bioloģiskām robežām” un otrādi.

Zinātniskie ieteikumi	Darbība, kas jāveic, nosakot KPN
Krājums, kas izmantots atbilstīgi maksimālajam ilgtspējīgas ieguves apjomam	Noteikt KPN tā, lai prognozētais nozvejas apjoms atbilstu zvejas izraisītai mirstībai, kas ilgtermiņā nodrošinās visaugstāko ieguves apjomu, bet nemainīt KPN vairāk kā par 25%
Krājums ir pārmērīgi izmantots salīdzinājumā ar maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu, bet iekļaujas drošās bioloģiskās robežās	Noteikt KPN tā, lai tā atbilstu augstākajai no šādām vērtībām: a) paredzamā nozveja, kas atbilst augstākajam ieguves apjomam ilgtermiņā ¹¹ , vai b) nozveja, kuru gūst, ja zvejā ievēro nemainīgu zvejas izraisītās mirstības rādītāju, bet nemaina KPN vairāk kā par 15 %
Krājums ārpus drošām bioloģiskām robežām	Noteikt KPN tā, lai paredzētais nozvejas apjoms neradītu zvejas izraisītas mirstības samazināšanos par vairāk kā 30 %, bet nesamazināt zvejas izraisīto mirstību tiklīdz, ka tas ilgtermiņā apdraudētu ieguvi un nesamazināt KPN vairāk kā par 20 %
Uz krājumu attiecas ilgtermiņa plāns, un zinātnieki iesaka veikt nozveju atbilstīgi minētajam plānam	KPN jānosaka, ievērojot attiecīgo plānu
Krājumu veido zivju sugas, kas nav ilgdzīvojošas, tam nevar nodrošināt gada prognozi	Noteikta pagaidu KPN, ko mainīs, kad gada laikā būs pieejama jauna informācija
Krājuma stāvoklis nav precīzi zināms, un	Noteikt KPN saskaņā ar ZZTEK ieteikumu,

¹¹ Aprēķināta, izmantojot zvejas izraisīto mirstību, kas atbilst ieguves palielinājumam 10 % apmērā no tāda ieguves palielinājuma, kuram atbilstošā zvejas izraisītā mirstība ir tuvu nullei ($F_{0.1}$).

ZZTEK iesaka noteikt atbilstošu nozvejas apjomu	bet nemainīt KPN vairāk kā par 15 %
Krājuma stāvoklis nav precīzi zināms, un ZZTEK iesaka samazināt zvejas piepūli	KPN jāsamazina ne vairāk kā par 15 %, un ZZTEK jālūdz sniegt ieteikumi par atbilstošo piepūles līmeni
Krājuma stāvoklis nav precīzi zināms, un ZZTEK norāda, ka krājuma apjoms palielinās	KPN jāpalielina ne vairāk kā par 15 %
Krājuma stāvoklis nav precīzi zināms, un ZZTEK norāda, ka krājuma apjoms samazinās	KPN jāsamazina ne vairāk kā par 15 %
ZZTEK iesaka nozveju samazināt līdz nullei, līdz zemākajam iespējamam ieguves apjomam vai līdzīgu risinājumu	KPN jāsamazina vismaz par 25%. Jāīsteno atjaunošanas pasākumi, tostarp jāparedz piepūles samazinājumi un jāievieš selektīvāki zvejas rīki
ZZTEK ieteikumus nav sniegusi	KPN jāpielāgo jaunākajiem faktiskajiem nozvejas apjomiem, bet nav jāmaina par vairāk nekā 15 % gadā, vai dalībvalstīm jāizstrādā īstenošanas plāns, lai drīzumā nodrošinātu ieteikumus